

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
академік М. Р. Гжегоцький

_____

“ ___ ” _____ 2021р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФТИЗИАТРІЯ»**

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»**

6-ий курс

Індивідуальний профільний курс за вибором: Внутрішня медицина

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
фтизіатрії і пульмонології

Протокол №__ від “__” _____ 2021р.

Завідувач кафедри

_____ проф. Костик О. П.

Затверджено
профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін

Протокол №__ від “__” _____ 2021р.

Голова профільної методичної комісії

_____ проф. Радченко О. М.

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий рівень вищої освіти (магістерський), денна форма
Навчальний рік	2021/2022
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Фтизіатрія, ОК 36
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фтизіатрії і пульмонології, 79066, Львів, вул. Зелена 477; (032)236-89-42; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Костик Ольга Петрівна kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	6-ий
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	11-12
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Ольга Костик, д.мед.н., професор; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Іван Ільницький, д.мед.н., професор; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Ліда Білозір; к.мед.н., доцент; kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua Уляна Чуловська; к.мед.н., доцент; ulyana_62@ukr.net Олександр Невзгода; к.мед.н., доцент; sashko.nev0703@gmail.com Христина Вольницька; к.мед.н., доцент; christinka.rud86@gmail.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Доцент Чуловська Уляна Богданівна; ulyana_62@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	1

Кількість годин (<i>лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів</i>)	30 год. (18 год. практичних занять / 12 год. СРС)
Мова навчання	Українська/англійська
Інформація про консультації	
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	КНП ЛОР«Львівський регіональний фтизіо-пульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр»; 79066, Львів, вул. Зелена, 477; (032)236-89-00

2. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» для студентів 6-го курсу є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки магістрів медицини. Базується на знаннях та навичках, набутих при вивченні фтизіатрії на 5-му курсі, а також інших клінічних та базових дисциплін і завершує набуття студентами загальних та фахових компетентностей для їхнього застосування у професійній практичній діяльності.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Фтизіатрія» є оволодіння сучасними методами діагностики, диференціальної діагностики, лікування, профілактики туберкульозу, формування здатності використовувати знання, уміння, навички для вирішення різних задач професійної діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я.

2. Цілі навчання:

- визначати фактори ризику туберкульозу;
- проводити опитування хворих з метою визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз;
- застосовувати алгоритм обстеження хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз, на етапі первинної допомоги і розробляти клінічний маршрут пацієнта;
- визначати варіанти тактичних дій лікаря в залежності від даних бактеріоскопічного дослідження мокротиння, рентгенологічного обстеження та інших методів діагностики;
- інтерпретувати дані мікроскопічного, молекулярно-генетичного, бактеріологічного методів виявлення збудника туберкульозу;
- оцінювати результати основних лабораторних, променевих, інструментальних методів діагностики та туберкулінодіагностики;
- проводити диференційну діагностику при бронхолегеновому, інтоксикаційному та рентгенологічних синдромах у хворих з симптомами, що можуть свідчити про туберкульоз;
- формулювати діагноз туберкульозу згідно з діючою класифікацією;
- організовувати лікування туберкульозу під безпосереднім наглядом;
- формувати і підтримувати прихильність хворого до лікування туберкульозу;
- призначати стандартизоване медикаментозне лікування хворим на туберкульоз в залежності від категорії та визначати результати лікування;

- призначати лікування хворим на хіміорезистентний туберкульоз;
- діагностувати невідкладні стани у хворих на туберкульоз та надавати їм екстрену допомогу ;
- проводити хіміопротекцію туберкульозу;
- організувати заходи адміністративного інфекційного контролю туберкульозної інфекції;
- правильно використовувати та підбирати індивідуальні засоби захисту органів дихання.

3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Інтегральна компетентність - здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань трудової, судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій.

Загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10 – Здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК11 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК14 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК15 – Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові, предметні):

СК1 – Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.

СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозів захворювання.

СК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні туберкульозу.

- СК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні туберкульозу.
 СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування туберкульозу.
 СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів.
 СК8 – Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
 СК9 – Навички надання екстреної медичної допомоги.
 СК11 – Навички виконання медичних маніпуляцій.
 СК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
 СК14 – Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
 СК15 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
 СК17 – Здатність до ведення медичної документації.

4. Пререквізити курсу

Студенту для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Фтизіатрія» необхідні базові знання та результати навчання наступних дисциплін:

- анатомія людини – знати анатомію органів дихання;
- фізіологія – знати фізіологію органів дихання;
- патоморфологія – знати патоморфологічні зміни органів при туберкульозі;
- патофізіологія – знати патофізіологію органів дихання;
- мікробіологія – знати морфологічну будову, властивості, патогенність та вірулентність мікобактерій туберкульозу, методи їх виявлення в харкотинні та інших матеріалах, вміти зібрати матеріал для бактеріологічного дослідження, оцінити отримані результати;
- фармакологія – знати антимікобактеріальні препарати, механізми дії, побічні явища, вміти їх призначити хворому;
- пропедевтика внутрішньої медицини – знати методику опитування та об'єктивного огляду хворого, вміти зібрати анамнез та оглянути пацієнта, оцінити отримані дані;
- пропедевтика педіатрії – знати методику опитування та об'єктивного огляду дитини, вміти зібрати анамнез та оглянути дитину;
- радіологія – знати рентгенологічні особливості органів грудної клітки в нормі і при патології, рентгенологічні симптоми і синдроми, вміти виявити та інтерпретувати рентгенологічні зміни в легенях;
- внутрішня медицина – знати клінічні прояви, рентгенсеміотику захворювань дихальної системи, вміти провести диференціальну діагностику хвороб органів дихання;
- гігієна та екологія – знати методи профілактики захворювань;
- епідеміологія – знати ланки епідеміологічного процесу (джерело інфекції, шляхи передачі інфекції, сприйнятливність організму).

5. Програмні результати навчання

1. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.

2. Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах стаціонару, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
3. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найвірогідніший або синдромний діагноз захворювання. Провести диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати клінічний діагноз відповідно до класифікації.
4. Визначати необхідний режим праці та відпочинку, характер харчування при лікуванні туберкульозу.
5. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.
6. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану.
7. Надавати екстрену медичну допомогу.
8. Виконувати медичні маніпуляції.
9. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів.
10. Планувати заходи для запобігання розповсюдження туберкульозу. Проводити протиепідемічні заходи в осередку туберкульозу.
11. Визначати тактику обстеження та профілактики здорових осіб та хворих, що підлягають диспансерному нагляду.
12. Вести медичну документацію.

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для зарахування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
<i>Зн-1</i>	Знати стандартні схеми та методики опитування, фізикального обстеження хворого.	<i>ПР-1</i>
<i>Ум-1</i>	Вміти зібрати скарги пацієнта, анамнез хвороби та життя, провести загальний і детальний огляд хворого, дати оцінку отриманих даних.	
<i>К-1</i>	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при	

<i>AB-1</i>	спілкуванні з пацієнтом та його родичами. Нести відповідальність за вибір способу комунікації, якісне проведення огляду та клінічну оцінку отриманих даних.	
<i>Зн-2</i> <i>Ум-2</i> <i>К-2</i> <i>AB-2</i>	Знати стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень. Вміти призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого шляхом застосування стандартних методик, аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого. Обґрунтовано призначити та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) інформацію щодо переліку необхідних лабораторних та інструментальних досліджень. Нести відповідальність за правильне призначення лабораторних та інструментальних досліджень, своєчасне і вірне оцінювання їх результатів.	<i>ПП-2</i>
<i>Зн-3</i> <i>Ум-3</i> <i>К-3</i> <i>AB-3</i>	Знати алгоритми діагностики захворювань, виділення провідних симптомів або синдромів, встановлення попередніх та клінічних діагнозів. Вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому; вміти встановити попередній та клінічний діагноз. На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/ стаціонарного хворого). Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести	<i>ПП-3</i>

	відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозів.	
<i>Зн-4</i> <i>Ум-4</i> <i>К-4</i> <i>АВ-4</i>	Знати алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку, лікувального харчування при туберкульозі. Вміти визначати необхідний режим праці та відпочинку, правильного харчування хворих на туберкульоз. Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) висновки щодо необхідного режиму праці та відпочинку, правильного харчування при туберкульозі. Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму праці та відпочинку, харчування хворому при лікуванні туберкульозу.	<i>ПР-4</i>
<i>Зн-5</i> <i>Ум-5</i> <i>К-5</i> <i>АВ-5</i>	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схем лікування туберкульозу. Вміти визначати принципи та характер лікування різних форм туберкульозу. Формувати та донести до пацієнта та/чи його родичів (опікунів) власні висновки щодо принципів та характеру лікування. Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання.	<i>ПР-5</i>
<i>Зн-6</i> <i>Ум-6</i>	Знати тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у фтизіатрії. Вміти визначити невідкладні стани, принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги, провести організаційні та	<i>ПР-6</i>

<p><i>К-6</i></p> <p><i>АВ-6</i></p>	<p>діагностичні заходи, спрямовані на рятування та збереження життя. Обґрунтовано інформувати пацієнта та/чи родичів про необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання. Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеню його важкості та тактики надання екстреної медичної допомоги.</p>	
<p><i>Зн-7</i></p> <p><i>Ум-7</i></p> <p><i>К-7</i></p> <p><i>АВ-7</i></p>	<p>Знати алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах. Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані людини. Пояснити пацієнту та/чи родичам про необхідність та порядок проведення заходів екстреної медичної допомоги. Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги.</p>	<p><i>ПР-7</i></p>
<p><i>Зн-8</i></p> <p><i>Ум-8</i></p> <p><i>К-8</i></p> <p><i>АВ-8</i></p>	<p>Мати спеціалізовані знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій. Вміти виконувати медичні маніпуляції. Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, та/чи його родичів (опікунів) висновки щодо необхідності проведення медичних маніпуляцій. Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій.</p>	<p><i>ПР-8</i></p>
<p><i>Зн-9</i></p> <p><i>Ум-9</i></p>	<p>Знати види профілактики туберкульозу (вакцинація, ревакцинація БЦЖ, хіміопрофілактика, санітарна профілактика). Вміти провести санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи, скеровані на запобігання зараження та</p>	<p><i>ПР-9</i></p>

<p><i>К-9</i></p> <p><i>АВ-9</i></p>	<p>захворювання туберкульозом населення.</p> <p>Інформувати населення про необхідність проведення профілактики туберкульозу.</p> <p>Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення профілактики туберкульозу.</p>	
<p><i>Зн-10</i></p> <p><i>Ум-10</i></p> <p><i>К-10</i></p> <p><i>АВ-10</i></p>	<p>Знати систему протиепідемічних заходів інфекційного контролю туберкульозу.</p> <p>Вміти провести протиепідемічні заходи в осередку туберкульозної інфекції.</p> <p>Інформувати населення та медичний персонал про необхідність проведення протиепідемічних заходів в осередку туберкульозної інфекції та строгого дотримання вимог інфекційного контролю в медичних закладах.</p> <p>Нести відповідальність за своєчасність організації протиепідемічних заходів в осередку туберкульозної інфекції та строго дотримання вимог інфекційного контролю в медичних закладах.</p>	<p><i>ПР-10</i></p>
<p><i>Зн-11</i></p> <p><i>Ум-11</i></p> <p><i>К-11</i></p> <p><i>АВ-11</i></p>	<p>Знати категорії та групи диспансерного спостереження хворих на туберкульоз, тактику їх обстеження та принципи профілактики.</p> <p>Вміти відібрати осіб, які підлягають диспансерному нагляду.</p> <p>Організувати диспансерний нагляд хворих та здорових осіб, які підлягають диспансерному нагляду.</p> <p>Нести відповідальність за якість організації диспансерного нагляду певних контингентів осіб</p>	<p><i>ПР-11</i></p>
<p><i>Зн-12</i></p> <p><i>Ум-12</i></p>	<p>Знати систему офіційного документообігу в роботі лікаря, основні правила ведення медичної документації.</p> <p>Вміти заповнювати медичні документи, зокрема з використан-</p>	<p><i>ПР-12</i></p>

<i>K-12</i>	ням сучасних комп'ютерно-інформаційних технологій.	
<i>AB-12</i>	Застосовувати навички міжособистісної взаємодії для якісного ведення медичної документації. Нести відповідальність за повноту та якість ведення медичної документації.	
6. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
Практичні	18	
Самостійні	12	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду заняття	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	<p>Ведення хворих на туберкульоз. Виявлення, діагностика туберкульозу. Режими лікування у випадках вперше діагностованого туберкульозу та повторного лікування.</p>	<p>Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз. Маршрут пацієнта з кашлем на етапі первинної медичної допомоги. Бактеріологічні методи діагностики туберкульозу. Роль експрес-методів молекулярно-генетичної діагностики туберкульозу. Застосування рентгенологічного дослідження у діагностиці туберкульозу. Роль комп'ютерної і магнітно-резонансної томографії у діагностиці та диференційній діагностиці туберкульозу. Роль інструментальних та інвазивних методів у підтвердженні діагнозу. Режими лікування хворих у випадках вперше діагностованого туберкульозу і випадках повторного лікування. Лікування під безпосереднім наглядом і формування прихильності до лікування.</p>	<p>ПР-1 ПР-2 ПР-3 ПР-4 ПР-5 ПР-8 ПР-11 ПР-12</p>	<p>Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.</p>
П-2	<p>Ведення хворих на хіміорезистентний туберкульоз. Схеми лікування моно-резистентного, полі-резистентного, мульти-резистентного туберкульозу, туберкульозу з розширеною резистентністю. Особливості ведення інкурабельних пацієнтів з туберкульозом. Застосування паліативних методів лікування. Ускладнення туберкульозу легень: легенева кровотеча, кровохаркання, спонтанний пневмоторакс.</p>	<p>Визначення ризику мульти-резистентного туберкульозу. Своєчасне встановлення хіміорезистентності. Складання діагностичного алгоритму із раціональним застосуванням методів молекулярно-генетичної діагностики і бактеріологічного дослідження. Стандартні та індивідуалізовані схеми лікування монорезистентного, полірезистентного, мульти-резистентного туберкульозу (МРТБ) та туберкульозу з</p>	<p>ПР-1 ПР-2 ПР-3 ПР-4 ПР-5 ПР-6 ПР-7 ПР-8</p>	<p>Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.</p>

		розширеною резистентністю (РРТБ). Діагностика та ведення побічних реакцій на лікування. Хірургічне лікування МРТБ та РРТБ. Особливості ведення інкурабельних пацієнтів з туберкульозом. Застосування паліативних методів лікування. Кровохаркання і легенева кровотеча у хворих на туберкульоз: патогенез, класифікація, диференціація кровотечі. Види спонтанного пневмотораксу. Алгоритми надання невідкладної допомоги при ускладненнях туберкульозу.		
П-3	Профілактика туберкульозу. Інфекційний контроль за туберкульозом. Коронавірусна хвороба (COVID-19): клініка, діагностика, лікування, профілактика.	Вакцинація БЦЖ. Хіміопротифілактика туберкульозу, покази, методика проведення. Санітарна профілактика, її завдання. Робота в осередку туберкульозної інфекції з профілактики туберкульозу. Вакцинація і ревакцинація БЦЖ. Інфекційний контроль за туберкульозною інфекцією. Етіологія, патогенез коронавірусної хвороби. Клінічні ознаки в залежності від перебігу захворювання. Стандарти діагностики. Групи ризику розвитку ускладнень. Лікування хворих з COVID-19 на амбулаторному та стаціонарному етапах. Організація протиепідемічних заходів в осередку інфікування SARS-CoV-2.	ПР-1 ПР-2 ПР-3 ПР-4 ПР-5 ПР-6 ПР-7 ПР-8 ПР-9 ПР-10 ПР-11	Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.
СРС-1	Диференціальна діагностика прикореневих і парамедіастинальних процесів, легневих дисемінацій, легневих інфільтратів.	Рентгенологічний синдром розширення тіні коренів легень та середостіння. Диференціальна діагностика туберкульозу внутрішньогрудних лімфатичних вузлів, лімфогранульоматозу, неходжкінської лімфоми, лімфолейкозу, саркоїдозу, неспецифічних аденопатій, центрального раку, аневризми аорти, пухлин стравоходу, щитовид-	ПР-3	Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.

		<p>ної залози, середостіння, гіперплазії тимусу.</p> <p>Рентгенологічний синдром дисемінації в легенях.</p> <p>Диференціальна діагностика дисемінованого туберкульозу, двобічної вогнищевої пневмонії, карциноматозу, пневмоконіозу, саркоїдозу, застійних явищ в легенях, системних уражень сполучної тканини, інтерстиціальних захворювань легень.</p> <p>Рентгенологічний синдром часткового чи сегментарного затемнення (легеневого інфільтрату). Диференціальна діагностика інфільтративного туберкульозу легень, пневмонії, легеневого еозинофільного інфільтрату, інфаркту легені, раку легень.</p>		
СРС-2	Диференціальна діагностика кулястих утворів в легенях, порожнин у легенях, плевритів.	<p>Рентгенологічний синдром кулястої тіні в легенях.</p> <p>Диференціальна діагностика туберкульозом легень, периферичного раку, метастазів пухлин, доброякісних пухлин, виповнених кіст.</p> <p>Рентгенологічний синдром порожнини в легенях.</p> <p>Диференціальна діагностика туберкульозної каверни, абсцесу легень, аспергільоми, кістозної гіпоплазії, порожнинної форми раку, бронхоектатичної хвороби.</p> <p>Рентгенологічний синдром наявності рідини в плевральній порожнині.</p> <p>Диференціальна діагностика туберкульозного, неспецифічного, ракового плевритів, гідротораксу при серцевій декомпенсації, нирковій недостатності, мезотеліоми плеври.</p>	ПР-3	Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.
СРС-3	Позалегенові форми туберкульозу: туберкульоз мозкових оболонок, периферичних лімфовузлів, кісток і суглобів.	Клінічні варіанти, діагностика, лікування позалегенових форм туберкульозу (мозкових оболонок, периферичних лімфовузлів, кісток і суглобів).	ПР-1 ПР-2 ПР-3 ПР-4	Костик О.П. Ільницький І.Г. Чуловська У. Б. Невзгода О. А. Вольницька Х. І.

Методи навчання

Словесні – пояснення, інструктаж, навчальна дискусія.

Наочні – ілюстрування (таблиці, рентгенограми, результати аналізів та інших методів обстеження);

- демонстрація (діагностичних та лікувальних маніпуляцій).

Практичні – формування вмій і навичок клінічного обстеження хворих, виконання передбачених програмою медичних маніпуляцій, надання невідкладної допомоги.

Інтерактивні – які передбачають роботу в малих групах для виконання певного пакету завдань; моделювання клінічних ситуацій.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Контроль здійснюється комплексним оцінюванням теоретичної і практичної підготовки студента на підставі усного опитування, тестового контролю, вирішення клінічних ситуаційних завдань, демонстрації практичних вмій та навичок. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Критерії оцінювання

<u>Оцінювання усної відповіді студента</u>			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент глибоко і твердо засвоїв матеріал; послідовно, грамотно і логічно його викладає, тісно пов'язує теорію з практикою, вільно справляється з питаннями.	Студент твердо знає матеріал, грамотно і по суті відповідає, не допускає суттєвих помилок у відповіді на запитання.	Студент має знання основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає помилки, порушує послідовність у викладенні матеріалу.	Студент не знає програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнений у відповіді.
<u>Оцінювання вирішення тестових завдань</u>			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
100-91%	90-76%	75-51%	50 і менше%
<u>Оцінювання вирішення клінічної ситуаційної задачі</u>			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Точно сформульований та повністю обґрунтований клінічний діагноз у	Точно сформульований та частково обґрунтований клінічний діагноз у пацієнта, допущені неточності при	Виникли труднощі при обґрунтуванні клінічного діагнозу, складанні плану лікування пацієнта.	Не дано відповіді на завдання задачі.

пацієнта і складений план лікування.	складанні плану лікування.		
Оцінювання демонстрації практичної навички			
«Відмінно»	«Добре»	«Задовільно»	«Незадовільно»
Студент оволодів практичними навичками, що передбачені програмою.	Студент виконує практичні навички, але припускає не принципові помилки.	Студент в процесі виконання практичних навичок допустив серйозні помилки.	Студент не виробив практичних навичок; не сформував вмінь передбачених програмою.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру за 200-бальною шкалою
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні «Фтизіатрії» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюють цінність набуття нових знань; академічні норми, яких необхідно дотримуватися; чому вони важливі; що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції; сутність та причини неприпустимості академічного плагіату; заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Здобувачі вищої освіти повинні розвивати клінічне мислення, фундаментальними і спеціальними знаннями, уміннями щодо основних закономірностей розвитку хвороб, їх діагностики та лікування.

Навчальна дисципліна «Фтизіатрія» є обов'язковою для студентів спеціальності 222 «Медицина». Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з цієї дисципліни.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації, окрім випадків, дозволених викладачем;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики і деонтології здобувачами вищої освіти:

- у навчальних і професійних ситуаціях діяти з позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладу охорони здоров'я.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх практичних заняттях є обов'язковим (окрім випадків відсутності за поважною причиною).

Політика перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручний для викладача та студента позаурочний час.

10. Література

Обов'язкова:

1. Фтизіатрія. нац. підручник / За редакцією В.І.Петренка,. – Київ.: ВСВ «Медицина», 2015. – 472 с.
2. Пульмонологія та фтизіатрія: підручник у 2-х томах / За ред. Ю.І.Фещенка, В.П Мельника, І.Г.Ільницького. – Київ, Львів: Атлас, 2009. – 1336 с.
3. Фтизіатрія. Навчальний посібник /за редакцією В.П. Мельника , І.Г.Ільницького. – Київ – Львів: Атлас, 2008. – 304с.
4. Фтизіатрія. Підручник / За ред. акад. А.Я. Циганенка, проф. С.І. Зайцевої. - Х.: Факт, 2004.- 390с.
5. Савула М.М., Ладний О.Я. Туберкульоз. Підручник. Тернопіль: “Укрмедкнига”, 1999. – 323 с.
6. Наказ МОЗ України від 25.02.2020 р. № 530 "Про затвердження стандартів охорони здоров'я при туберкульозі".
7. Наказ МОЗ України від 30.05.2021 р. № 1056 "Про затвердження змін до Стандартів медичної допомоги коронавірусна хвороба (COVID-19)".

Додаткова:

1. Профілактика туберкульозу: навчальний посібник для студентів, лікарів-інтернів та лікарів / В.І.Петренко, М.Г.Долинська, А.В.Александрін, В.В.Петренко. – Київ:2Print, 2017. – 88с.
2. Туберкульоз позалегенової локалізації / Ю.І. Фещенко, І.Г. Ільницький, В.М. Мельник, О.В. Панасюк; за ред. Ю.І. Фещенко, І.Г. Ільницького. – Київ: Логос, 1998. –376 с.
3. Хвороби респіраторної системи. Довідниковий посібник / Ю.І.Фещенко, В.М.Мельник, І.Г.Ільницький. – Київ – Львів: Атлас, 2008. – 497с.
4. Савула М.М., Ладний О.Я., Кравченко Н.С., Сливка Ю.І. Диференціальна діагностика захворювань легень і плеври. Тернопіль: “Укрмедкнига”, 2000. – 223с.
5. Фещенко Ю.І. Організація контролю за хіміорезистентним туберкульозом. Виробниче видання. – Київ: Здоров’я, 2013. – 704 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна установа „Український центр контролю за соцхворобами МОЗ України”: <http://ucdc.gov.ua>
2. Сайт Національного інституту фтизіатрії і пульмонології імені Ф.Г.Яновського: <http://www.ifp.kiev.ua/doc>
3. Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. Український науково-практичний журнал <http://www.tub.vil.com.ua>
4. Сайт Проекту USAID «Посилення контролю за туберкульозом в Україні»: <http://www.stbcu.com.ua>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Робоча навчальна програма дисципліни;
- тематичні плани практичних занять та самостійної роботи студентів;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- орієнтовні карти для організації самостійної роботи студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- база тестових завдань Крок-2;
- набори навчальних рентгенограм та томограм.

12. Додаткова інформація

Відповідальна за освітній процес – доц. Чуловська Уляна Богданівна,
ulyana_62@ukr.net

На кафедрі діє науковий гурток, керівник - проф. Костик Ольга Петрівна,
kaf_phthysiology@meduniv.lviv.ua

Практичні заняття відбуваються на базі КНП ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр» (вул.Зелена, 477).

Студентам необхідно мати халати, шапочки, маски, власні стетофонендоскопи.

Укладач силабуса

Чуловська Уляна Богданівна, к.м.н., доцент

Завідувач кафедри

Костик Ольга Петрівна, д.м.н., професор